

Nr 443.

Av herrar **Österström** och **Anderson** i Norrköping, i
anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 245,
med förslag till militärt avlöningsreglemente m. m.

Truppförbanden vid armén utgöras enligt 1936 års försvarsordning av 34 regementen och 10 kårer. Av de sistnämnda hava några i samband med försvarsordningens genomförande erhållit en betydligt utökad organisation. Organisationen såsom regemente eller kår har därför i vissa fall sin grund mera i traditionella skäl än i skillnad med avseende på truppförbandets storlek. Det finnes sålunda kårer, vid vilka den årliga värnpliktskontingenten är dubbelt så stor som vid vissa regementen.

Av kårcheferna innehava fem överstebeställningar (1 vid infanteriet, 1 vid artilleriet, 1 vid ingenjör- och 2 vid trängtrupperna) och åtnjuta lön enligt lönegrad O. 6, och likaledes fem överstelöjtnantsbeställningar (1 vid artilleriet, 2 vid ingenjör- och 2 vid trängtrupperna) med lön enligt lönegrad O. 5. Uppdelningen på tjänstegrader har sin grund i skäl av organisatorisk art. På grund av befodringsförhållandena kunna samtliga kårchefer icke nå överstebeställning.

Cheferna för infanteriregementena äro samtidigt inskrivningsbefälhavare. I övrigt hava samtliga truppförbandschefer i stort sett samma arbetsuppgifter, ansvar och representativa skyldigheter. I detta avseende uttalar sig officersförbundet i sitt yttrande över lönekommitténs betänkande på följande sätt:

Benämningen »kårchef» vore ägnad att giva en missvisande uppfattning om chefsens uppgift, arbete och ansvar. En förutsättningslös undersökning av förhållandena vid å ena sidan en kår, å andra sidan ett regemente torde utan tvivel giva vid handen, att båda cheferna hade i stort sett samma arbetsområde. Enahanda ansvar åläge dem ifråga om truppförbandets krigstukt, krigsduglighet och tjänstbarhet i övrigt, förvaltning och expeditiöns-tjänst. I tjänstgörings-, utbildnings- och förvaltningsreglementena likställdes kårchef med regementschef, och samma uppgifter förelågo beträffande det militära rättsväsendet. Slutligen framhölls, att de förpliktelser i övrigt, som följde med ett militärt chefskap, torde vara enahanda för på samma förläggningssort tjänstgörande truppförbandschefer.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 245 föreslås, att regementscheferna skola erhålla lön efter en ny löneplan Ob, vilket innebär en särskilt å de billigare orterna betydande löneförbättring. Kårchefer, som innehava överstebeställning, skola fortfarande uppbära lön enligt lönegrad O. 6, i vilken lönegrad lönebeloppen icke obetydligt sänkts. För kårchefer i överstelöjtnants-

beställning skall utgå lön enligt lönegrad O. 5, på grund varav dessa befattningshavare bibehållits vid sin nuvarande, särskilt missgynnade löneställning. (Vid 1921 års löne reglering fingo dessa chefer, vilka tidigare i vissa fall kompenserats genom särskilda arvoden, i likhet med övriga överstelöjtnanter sina löner beskurna enligt den Widellska reservationen med 528 kronor, vilket däremot icke blev fallet med de chefer för lägre truppförband, som hänförts till lönegrad O. 6.)

I sitt yttrande över lönekommitténs betänkande har chefen för armén föreslagit, att sistnämnda befattningshavare borde kompenseras genom ett arvode motsvarande skillnaden mellan innehavd beställning (Oa 5) och överstebeställning (Oa 6).

Officersförbundet uttalar sig i enahanda avseende:

Vad beträffar sådana kårchefer, som endast innehade överstelöjtnants grad, vore löneläget orimligt. Samma befattning bestredes vid ett truppförband med befattningshavare, som åtnjöte överstes löneförmåner, vid ett annat av befattningshavare med endast överstelöjtnants. Löneskillnaden skulle vid en tillämpning av lönekommitténs löneplan uppgå till 1,605 kronor. En ändring borde i detta avseende vidtagas. Denna synes desto lättare kunna företagas, som antalet kårchefsbefattningar vore mycket begränsat. Enklast syntes en rättelse kunna göras genom att i tjänsteförteckningen löneplan Oa i lönegrad 6 under kolumnen armén införa ett tillägg »Chef för kår».

Det torde icke kunna bestridas, att chefskap för ett truppförband — även ett sådant som organiserats såsom kår — medför icke blott betydelsefulla tjänsteuppgifter och ett betydande ansvar, särskilt förvaltningsansvar av stor ekonomisk räckvidd, utan även ekonomiska förpliktelser härledande från representativa skyldigheter. Kårchefer, som endast innehava överstelöjtnantsbeställning, komma därför att befinna sig i en sämre löneställning än övriga överstelöjtnanter, på vilka dylika krav ej ställas. Det kan knappast vara rimligt eller riktigt, att betydelsefullare tjänsteuppgifter och ökat tjänsteansvar skall taga sig uttryck i en sämre löneställning. Icke heller kan det anses billigt, att befattningshavare med i stort sett samma arbetsuppgifter m. m. givas en så väsentlig skiljaktig löneställning, som vid ett bifall till propositionen skulle bliva fallet.

I fråga om flertalet av de militära skolcheferna, med vilka kårcheferna i fråga om arbetsuppgifter, ansvar m. m. *minst* böra jämföras, har den anordningen vidtagits, att dessa — oavsett tjänstegrad — komma att åtnjuta överstes löneförmåner. En liknande bestämmelse i fråga om kårcheferna synes både rimlig och rättvis. Den kostnadsökning, som härigenom skulle uppkomma (cirka 8,000 kronor), bör icke få hindra en rättvis och rimlig reglering av ifrågakvarande befattningshavares löneförmåner.

I samband härmed bör övervägas, huruvida icke motsvarande förmåner böra beredas flottiljchefer vid flygvapnet och kustartilleriets kårchef på Gotland.

På grund av det sålunda anförda hemställas,

att riksdagen måtte besluta att i den tjänsteförteckning, som fogats till det med Kungl. Maj:ts proposition nr 245 avgivna förslaget till militärt avlöningsreglemente, under löneplan Oa i lönegrad O. 6, kolumnen armén införa ett tillägg: »Chef för kår».

Stockholm den 14 april 1939.

Ivar Österström.

Ivar Anderson.
